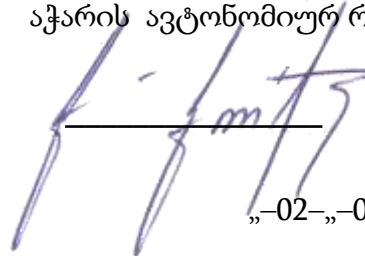

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური

„ვ ა მ ტ კ ი ც ე ბ“

აუდიტის დეპარტამენტის უფროსის მ/შ
აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში

 კახაბერ კირტავა

„-02-„-07-„ 2015 წელი

2 ეგზ.

შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური
საავადმყოფო“

შესაბამისობის აუდიტის ანგარიში N 13/105

2014 წლის 1 იანვარი - 2014 წლის 31 დეკემბერი

სარჩევი

აუდიტის ანგარიში

შემოკლებანი	3
შემაჯამებელი მიმოხილვა.....	3
ძირითადი აქტივებისა და მატერიალური მარაგების მიღება, აღრიცხვა და გამოყენება	4
საგადასახადო კანონმდებლობა	5
რეკომენდაციები.....	6
აუდიტის მიზანი და მასშტაბი.....	8
აუდიტის ანგარიშის დანიშნულება	8
ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა	9
აუდიტორის პასუხისმგებლობა	9
აუდიტის ანგარიშის ფორმა	9
საქმიანობის მოკლე მიმოხილვა	9
ფინანსური ანგარიშგება	10
გაწეული სამედიცინო მომსახურება.....	11
ძირითადი აქტივებისა და მატერიალური მარაგების მიღება, აღრიცხვა და გამოყენება	15
ძირითადი აქტივები.....	15
დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები	19
საგადასახადო კანონმდებლობა	20
სახელმწიფო შესყიდვები.....	23
აუდიტის ანგარიშის გასაჩივრების წესი.....	25

შემოკლებანი:

1. შპს „რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო“-საავადმყოფო;
2. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო-დამფუძნებელი.

შემაჯამებელი მიმოხილვა

ქვემოთ მოკლედ წარმოდგენილია აუდიტის ძირითადი შედეგები:

ფინანსური ანგარიშგება

➤ ურთიერთშეუსაბამოა შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფოს“ 2013 და 2014 წლების საბალანსო ანგარიშების ნაშთები. კერძოდ, 2013 წლის საბალანსო მონაცემებში, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს რიცხული ნაშთები არ შეესაბამება 2014 წლის ბალანსში წლის დასაწყისისათვის დაფიქსირებულ ნაშთებს.

გაწეული სამედიცინო მომსახურება

➤ საავადმყოფოში არ არის შესრულებული საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 17 დეკემბრის N385 დადგენილებით დამტკიცებული „სამედიცინო საქმიანობის ლიცენზიისა და სტაციონალური დაწესებულების ნებართვის გაცემის წესისა და პირობების შესახებ“ დებულებით განსაზღვრული, სტაციონალური დაწესებულების ფუნქციონირების სანებართვო პირობები;

➤ ადგილი აქვს პაციენტებისა და მომსახურების დამკვეთ იურიდიულ პირებზე სამედიცინო მომსახურების ღირებულებაზე მეტი ოდენობით თანხების მოთხოვნის ფაქტებს. ამასთან, უმეტეს შემთხვევაში სამედიცინო ბარათების მონაცემები არ დასტურდება პაციენტების ხელმოწერებით;

➤ 2014 წლის ნოემბრის თვეში დაფიქსირდა 18 შემთხვევა, როცა არასწორი მკურნალობის ხანგრძლიობის, დიაგნოზისა და მკურნალობის ფაქტების გამო საავადმყოფოს მიერ გაწეული მომსახურების ღირებულება შემცირებული იქნა 5145 ლარით.

➤ საბუღალტრო ჩანაწერების შესაბამისად, 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საავადმყოფოს ფიზიკური პირების მიმართ ერიცხება 588414 ლარი

დებიტორული დავალიანება. პაციენტების მხრიდან გადახდილი თანხების შესახებ წარმოდგენილ სალაროს შემოსავლის ორდერებში, არ არის აღნიშნული სრული ინფორმაცია, გადამხდელისა და გადახდილი თანხების დანიშნულების შესახებ, რის გამოც ვერ დგინდება დებიტორული დავალიანების რეალობა.

ძირითადი აქტივებისა და მატერიალური მარაგების მიღება, აღრიცხვა და გამოყენება

➤ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის ბრძანების შესაბამისად, შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფოსთვის“, უსასყიდლო-უზუფრუქტის წესით, დროებით სარგებლობაში გადაცემული, ქ. ბათუმში, პუშკინის ქ. N164-ში მდებარე 185 კ.მ შენობა-ნაგებობისა და მასზე დამაგრებული 341 კვ.მ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთის ნაწილი, კერძოდ, შენობა-ნაგებობის მეორე სართული და მასზე წილობრივად მიმაგრებული მიწის ნაკვეთი, არ არის აღრიცხული საავადმყოფოს ბალანსზე;

➤ საბუღალტრო აღრიცხვის მონაცემებში არ არის აღრიცხული უსასყიდლოდ მიღებული მედიკამენტებისა და სხვა სამედიცინო საშუალებების ხარჯვა;

➤ აუდიტის წინა პერიოდში გაფორმებული და მოქმედება შეწყვეტილი ხელშეკრულებით განსაზღვრული საიჯარო ქირიდან, 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნაშთად ირიცხება 19373 ლარის დებიტორული დავალიანება. მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულების შესაბამისად, სასამართლოს გადაწყვეტილებებით აღნიშნული თანხიდან ორ შემთხვევაში უარი ეთქვა საავადმყოფოს სარჩელის დაკმაყოფილებაზე, 8926 ლარის ღირებულების დავალიანების დაფარვასთან დაკავშირებით და ორ შემთხვევაში 3555 ლარის დავალიანების ამოღების მიზნით მასალები გადაგზავნილია აღსრულების ეროვნულ ბიუროში, ხოლო ხუთ შემთხვევაში, 6892 ლარის დავალიანების შესახებ, ვერ იქნა წარმოდგენილი საიჯარო ხელშეკრულება ან რიმე ფორმის დოკუმენტი, რომელიც საიჯარო ქირის დარიცხვის საფუძველს განსაზღვრავდა;

➤ არ არის უზრუნველყოფილი საავადმყოფოს მიერ მოიჯარეებზე განშტოებით მიწოდებული ელექტროენერგიის კანონიერი მოხმარება, რაც უარყოფითად აისახება საავადმყოფოს ფინანსურ შედეგებზე.

დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები

➤ 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დებიტორული დავალიანების ნაშთად განისაზღვრა 9620823 ლარი, ხოლო კრედიტორული დავალიანებისა -1340532 ლარი. აღსანიშნავია, რომ ფინანსური აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტების ანალიზით

აუდიტის ჯგუფმა ვერ მიიღო რწმუნება დავალიანებების წარმოშობისა და აღრიცხვის რეალობის თაობაზე. წარმოდგენილი ფინანსური დოკუმენტაციის შესაბამისად, 861935 ლარის დებიტორული დავალიანება წარმოშობილია სახელშეკრულებო ვალდებულებებიდან გამომდინარე და მათი წარმოშობის პერიოდის გათვალისწინებით განიხილება როგორც ხანდაზმული დებიტორული დავალიანება, ხოლო 56852 ლარის დებიტორული დავალიანება ერიცხებათ იმ ორგანიზაციებს, სადაც მიმდინარეობს გაკოტრების საქმის წარმოება.

საგადასახადო კანონმდებლობა

➤ არასწორად არის შედგენილი საავადმყოფოს 2014 წლის ქონების გადასახადის დეკლარაცია. კერძოდ, 36 კვ.მ მიწის ნაკვეთის ნაცვლად, დეკლარაციაში დაფიქსირებულია ამავე ფართობის შენობა-ნაგებობა;

➤ შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო“ შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულებიდან (საწყობი, აფთიაქი, დეპარტამენტები) მიღებული ინფორმაციის შესაბამისად, საავადმყოფოს 2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ერიცხება 324773 ლარის, ხოლო 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 449936 ლარის სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები, რაც შესაბამისად 47969 ლარით და 239848 ლარით ნაკლებია 2014 წლის მოგების გადასახადის დეკლარაციაში დაფიქსირებულ თანხაზე. აღნიშნული შეუსაბამობა 191 879 ლარით ზრდის მოგების გადასახადით დასაბეგრ შემოსავალს;

➤ შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო“ შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულებიდან (საწყობი, აფთიაქი, დეპარტამენტები) მიღებული ინფორმაციის შესაბამისად, 2014 წელს საავადმყოფოს მიღებული აქვს სულ 2000863 ლარის მატერიალური ფასეულობები, რაც 228606 ლარით ნაკლებია, 2014 წლის მოგების გადასახადის დეკლარაციაში დაფიქსირებულ, საანგარიშო პერიოდში მიღებულ მატერიალურ ფასეულობათა ღირებულებაზე. აღნიშნული შეუსაბამობა 22 606 ლარით ამცირებს მოგების გადასახდით დასაბეგრ შემოსავალს. საავადმყოფოს შესყიდვის დამადასტურებელი დოკუმენტაციის შემოწმებით გაირკვა, რომ ელექტრონული სასაქონლო ზედნადებით მიღებულია 1461724 ლარის, საგადასახადო ანგარიშფაქტურებით - 21986 ლარის მატერიალური ფასეულობები და შესაბამისად 2014 წელს 517153 ლარის მატერიალური ფასეულობები მიღებულია კანონმდებლობით განსაზღვრული დოკუმენტაციის გარეშე;

➤ მოგების გადასახადის დეკლარაციის შესაბამისად, 2014 წელს გამოქვითვების ჯამური რაოდენობა 6893108 ლარს შეადგენდა. მათ შორის 490777 ლარი არის სხვადასხვა

ხარჯების სახით გამოქვითული თანხა. აღნიშნული ხარჯების ანალიზით დადგენილია, რომ ხარჯებზე არასწორად არის მიკუთვნებული სადაზღვევო კომპანიების მიერ დაკორექტირებული 98783 ლარი. შესაბამისად, მოცემულ შემთხვევებში 98783 ლარით შემცირებულია მოგების გადასახადით დასაბეგრი შემოსავალი;

➤ 2013 წლის მოგების დეკლარაციის მიხედვით, ერთობლივი შემოსავლებიდან 81069 ლარი გამოქვითულია როგორც ძირითადი საშუალებების სრულად გამოქვითის თანხა, თუმცა 2014 წლის მოგების გადასახადის დეკლარაციაში ხარჯებად აღიარებულია ამავე ძირითად აქტივებზე დარიცხული ამორტიზაციის თანხა, რითაც მოგების გადასახადით დასაბეგრი შემოსავალი შემცირებულია 16473 ლარით.

სახელმწიფო შესყიდვები

➤ გამარტივებული შესყიდვის ფორმით გაფორმებულ ხელშეკრულებებში არ არის მითითებული ხელშეკრულების გაფორმების საფუძველი, რის გამოც შეუსრულებელია საქართველოს შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის 2011 წლის 7 აპრილის N9 ბრძანებით დამტკიცებული „გამარტივებული შესყიდვის, გამარტივებული ელექტრონული ტენდერისა და ელექტრონული ტენდერის ჩატარების წესის“ მე-19 მუხლის მე-6 პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტის მოთხოვნები;

➤ 2014 წელს 2 შემთხვევაში, სამედიცინო მომსახურების შესყიდვა, „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული მონეტარული ზღვრების გაუთვალისწინებლად განხორციელებულია გამარტივებული შესყიდვის ფორმით;

➤ მედიკამენტებისა და სხვა სამედიცინო საშუალებების მიწოდების შესახებ გაფორმებული ხელშეკრულებების შესრულების შესახებ წარმოდგენილი დოკუმენტებით ვერ დადგინდა, აღნიშნული ხელშეკრულებების შესრულების მდგომარეობა. კერძოდ, სასაქონლო ზედნადებებში არ არის აღნიშნული იმ ხელშეკრულების ნომერი, რომლის ფარგლებშიც იქნა მიწოდებული საქონელი და ამასთან, რიგი მიღება-ჩაბარების აქტები არ არის ხელმოწერილი საქონლის მიმღების მიერ. შესაბამისად, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულების საფუძველზე, აუდიტის ჯგუფმა ვერ მიიღო სათანადო რწმუნება მედიკამენტებისა და სხვა სამედიცინო საშუალებების მიწოდების შესახებ გაფორმებული ხელშეკრულებების შესრულების კანონიერებასთან დაკავშირებით.

რეკომენდაციები

➤ ბუღალტერულ აღრიცხვა უნდა წარმოებდეს ორმაგი ჩაწერის ხერხით, ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის შესაბამისად, რითაც უზრუნველყოფილი

უნდა იქნეს ბუღალტრული ანგარიშგების ბრუნვების, ნაშთების, სინთეზური და ანალიზური აღრიცხვის მონაცემების ურთიერთშესაბამისობა;

➤ გატარდეს ზომები საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 17 დეკემბრის N385 დადგენილებით დამტკიცებული „სამედიცინო საქმიანობის ლიცენზიისა და სტაციონალური დაწესებულების ნებართვის გაცემის წესისა და პირობების შესახებ“ დებულების მოთხოვნების სრულად შესრულების მიზნით;

➤ პირველადი სამედიცინო და საბუღალტრო დოკუმენტაციის წარმოება განხორციელდეს მოქმედი ნორმატიული აქტების სრული დაცვით. ამასთან, დაინერგოს ისეთი შიდა კონტროლის მექანიზმები, რომელიც შესაბამისი უფლებამოსილი პირების ავტორიზაციით უზრუნველყოფს სამედიცინო მომსახურების, მოქმედი ნორმატიული აქტების შესაბამისად განხორციელებას;

➤ უსასყიდლო უზუფრუქტის ხელშეკრულებით მიღებული ძირითადი აქტივები, აღირიცხოს საავადმყოფოს ბალანსზე, შესაბამისი პერიოდის გათვალისწინებით მისი ღირებულება აისახოს ერთობლივ შემოსავალში, ხოლო აქტივების ცვეთის თანხა-გამოქვითვებში;

➤ დაინერგოს ისეთი შიდა კონტროლის მექანიზმები, რომელიც შესაბამისი უფლებამოსილი პირების ავტორიზაციით უზრუნველყოფს მატერიალური მარაგების მიღებისა და ხარჯვის სრულად აღრიცხვას;

➤ საავადმყოფოს კაპიტალში შემავალი ან/და ბალანსზე რიცხული ძირითადი აქტივების სარგებლობაში გადაცემა განხორციელდეს აჭარის ა/რ ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრის 2011 წლის 7 მარტის N40 ბრძანებით დამტკიცებული „აჭარის ა/რ 50 პროცენტზე მეტი წილობრივი მონაწილეობით არსებული საწარმოების კაპიტალში ან/და ბალანსზე რიცხული ძირითადი საშუალებების განკარგვისა და გადაცემის წესისა“ და აჭარის ა/რ ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრის 2010 წლის 21 დეკემბრის N182 ბრძანებით დამტკიცებული „აჭარის ა/რ ქონების საჯარო აუქციონის ფორმით განკარგვის შესახებ“ დებულების მოთხოვნების სრული დაცვით. ამასთან, უზრუნველყოფილი იქნეს მოიჯარეების მიერ ელექტროენერგიის კანონიერი მოხმარება;

➤ შესყიდვების წლიური გეგმის პროექტის შემუშავება „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის მოთხოვნების შესაბამისად უნდა განხორციელდეს. სატენდერო დოკუმენტაციით განსაზღვრული პირობები უნდა უზრუნველყოფდეს შესყიდვების მონაწილეთა მიმართ სამართლიან და არადისკრიმინაციულ მიდგომას, რაც ჯანსაღი კონკურენციის განვითარებისა და საბიუჯეტო სახსრების რაციონალური ხარჯვის ერთ-ერთი პირობაა. ამასთან,

ხელშეკრულებები სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ გაფორმდეს მონეტარული ზღვრების დავით;

➤ განხორციელდეს 2014 წლის ქონებისა და მოგების გადასახადების დეკლარაციების კორექტირება და დაწესდეს კონტროლი საგადასახადო კოდექსის მოთხოვნების შესრულების მიმდინარეობაზე.

აუდიტის მიზანი და მასშტაბი

შესაბამისობის აუდიტის მიზანია, აუდიტის ჯგუფმა წარმოადგინოს ანგარიში ორგანიზაციის მიერ მის საქმიანობასთან დაკავშირებით განხორციელებული ოპერაციები რამდენად შესაბამისობაშია შესაფერის კრიტერიუმებთან. აუდიტის ჯგუფმა საავადმყოფოს საქმიანობის შეფასების კრიტერიუმები განსაზღვრა მოცემული სფეროს მარეგულირებელი საკანონმდებლო, კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების, ხელშეკრულებების და მოცემულ დარგში მოქმედი სტანდარტების საფუძველზე, ასევე სხვა რელევანტური ინფორმაციის გათვალისწინებით.

აუდიტის მასშტაბი

აუდიტის მასშტაბს წარმოადგენს საავადმყოფოს 2014 წლის შემდეგი ძირითადი საქმიანობები:

1. ფინანსური ანგარიშგება;
2. გაწეული სამედიცინო მომსახურება;
3. ძირითადი აქტივებისა და მატერიალური მარაგების მიღება, აღრიცხვა და გამოყენება;
4. დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები;
5. საგადასახადო კანონმდებლობა;
6. სახელმწიფო შესყიდვები.

აუდიტის ანგარიშის დანიშნულება

შესაბამისობის აუდიტის ანგარიშის დანიშნულებაა, აუდიტის ანგარიშის მომხმარებლებს მიაწოდოს ინფორმაცია ყველა იმ საკითხზე, რომელიც რისკების, შეუსაბამოების ან/და ნაკლოვანების სახით გამოვლენილი იქნა განსაზღვრული აუდიტის მასშტაბიდან.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

საავადმყოფოს ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია 2014 წელს განხორციელებული საქმიანობის შესაბამისობაზე არსებულ კრიტერიუმებთან. საავადმყოფოს ხელმძღვანელობა ასევე პასუხისმგებელია სახელმწიფო აუდიტის სამსახურისთვის, აუდიტის მიზნებიდან გამომდინარე, მიწოდებული ინფორმაციის სისრულესა და სისწორეზე.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ასევე მოიცავს შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებას, დანერგვასა და შენარჩუნებას, რაც საჭიროა საფინანსო-ეკონომიკური საქმიანობის პროცესის იმდაგვარი წარმართვისათვის, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით ან განზრახ არამართლზომიერი ქმედებით (თაღლითობით) გამოწვეულ არსებით კანონშეუსაბამობებს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

აუდიტორი პასუხისმგებელია აუდიტის ანგარიშში ასახული ფაქტობრივი გარემოებების სისწორესა და მიზანშეწონილობაზე. აუდიტი წარიმართა უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისად (ISSAI 4100), რომელიც მოიცავს შესაბამისობის აუდიტის ჩატარებას განცალკევებით ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისაგან.

აღნიშნული სტანდარტით მოითხოვება, აუდიტორის სამუშაო შეესაბამებოდეს ეთიკის ნორმებს და ითვალისწინებს აუდიტის იმგვარად დაგეგმვასა და ჩატარებას, რომ მოპოვებულ იქნეს საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებები იმის შესახებ, რომ საავადმყოფოს 2014 წლის საქმიანობა არ შეიცავს კრიტერიუმებთან არსებითი შეუსაბამობის ფაქტებს.

აუდიტის ანგარიშის ფორმა

შესაბამისობის აუდიტის ანგარიში შედგენილია უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების საერთაშორისო სტანდარტის (ISSAI 4100) მოთხოვნების მიხედვით - „ანგარიში ვრცელი ფორმით“. „ანგარიში ვრცელი ფორმით“ გულისხმობს აუდიტის შედეგებისა და გამოვლენილი გარემოებების უფრო დეტალურ განხილვას და რეკომენდაციების გაცემას, რაც ეხმარება აუდიტის ანგარიშის მომხმარებლებს საკითხების ყოველმხრივ გაგებასა და მასზე დაყრდნობით ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებაში.

საქმიანობის მოკლე მიმოხილვა

საავადმყოფო წარმოადგენს სამედიცინო პროფილის ლიცენზირებულ საწარმოს, რომლის ძირითადი საქმიანობის საგანია, მიღებული ლიცენზიის ფარგლებში,

მოსახლეობისათვის სამედიცინო დახმარების გაწევა, სამკურნალო, ფუნქციონალური დიაგნოსტიკის, კლინიკურ-დიაგნოსტიკური გამოკვლევებისა და სამედიცინო პროფილაქტიკური ღონისძიებების კუთხით. საავადმყოფოს საწესდებო კაპიტალი 583 888 ლარს შეადგენს.

საავადმყოფოს 2014 წლის შემოსავლები და ხარჯები:

დასახელება	თანხა (ლარი)
ამბულატორული შემოსავლები	1 279 466
სტაციონალური შემოსავლები	5 070 737
შემოსავალი იჯარიდან	59 624
არასაოპერაციო შემოსავალი	882 942
სხვა შემოსავლები	6 630
სულ შემოსავალი	7 299 399
დარიცხული ხელფასი	4 249 947
იჯარის ხარჯი	18 549
კომუნალური, საკანცელარიო და სამეურნეო ხარჯი	3 074 466
არასაოპერაციო ხარჯი	16 434
სულ ხარჯი	7 359 396
მიმდინარე პერიოდის ზარალი	59 997

ფინანსური ანგარიშგება

შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო“, დამფუძნელის მიერ შემუშავებული წესებისა და ფორმების დაცვით, საფინანსო წლის დასრულებიდან 3 თვის ვადაში ადგენს შესაბამისი წლის ფინანსურ ანგარიშგებას და დასამტკიცებლად წარუდგენს დამფუძნებელს - აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს.

კრიტერიუმი

საწარმო სამეურნეო ოპერაციის ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებს ორმაგი ჩაწერის ხერხით, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის შესაბამისად, უზრუნველყოფს ბუღალტრული ანგარიშგების

ბრუნვებისა და ნაშთების ყოველთვიურად გამოყვანას და სინთეზური და ანალიზური აღრიცხვის მონაცემების შესაბამისობას, შემოსავლებისა და ხარჯების საანგარიშო პერიოდისთვის მიკუთვნების სისწორეს¹.

გამოვლენილი გარემოება

ურთიერთშესაბამისა შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო“ 2013 და 2014 წლების საბალანსო ანგარიშების ნაშთები. კერძოდ, 2013 წლის საბალანსო მონაცემებში, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს რიცხული ნაშთები არ შეესაბამება 2014 წლის ბალანსში წლის დასაწყისისათვის დაფიქსირებულ ნაშთებს. ცალკეული საბალანსო ანგარიშების მიხედვით შეუსაბამობები შემდეგი სახისაა:

საბალანსო ანგარიშები	კოდები	2013 წელი	2014 წელი	სხვაობა
		საანგარიშო პერიოდის ბოლოს	საანგარიშო პერიოდის დასწყისში	
მოთხოვნები მიწოდებიდან და მომსახურებიდან.	1410	6628580.52	6301893.24	326 687.28
მოთხოვნები საწარმოს პერსონალის მიმართ	1430	14967.98	10520.46	4447.52
სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები	1490	2310837.68	2309581.38	1256.3
ნედლეული და მასალები	1620	373503.47	372742	761.47
ოფისი აღჭურვილობა	2160	3656.87	3764.87	-108
მიწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოქმნილი ვალდებულება	3110	649853.85	616576.67	33277.18
ვალდებულებები საწარმოს პერსონალის წინაშე	3160	1702	2157	-455

რეკომენდაცია

ბუღალტრულ აღრიცხვა უნდა წარმოებდეს ორმაგი ჩაწერის ხერხით, ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის შესაბამისად, რითაც უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს ბუღალტრული ანგარიშების ბრუნვების, ნაშთების, სინთეზური და ანალიზური აღრიცხვის მონაცემების ურთიერთშესაბამისობა.

გაწეული სამედიცინო მომსახურება

შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო“, საქართველოს მთავრობის N385 დადგენილებით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად, მოპოვებული აქვს სტაციონალური დაწესებულების სანებართვო მოწმობა, რომელიც უფლებას აძლევს,

¹ საქართველოს პრეზიდენტის 1998 წლის 6 თებერვლის N70 ბრძანებულებით დამტკიცებული „საქართველოში ბუღალტრული აღრიცხვისა და ანგარიშების შესახებ დებულების“ მე-6 მუხლი.

მოწმობით განსაზღვრული მომსახურების ფარგლებში ეწოდეს სამედიცინო საქმიანობას. აუდიტის პერიოდში, შერჩევითი წესით გადამოწმდა შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფოს“ მიერ 2014 წლის ნოემბრის თვეში სტაციონალური პაციენტების სამედიცინო ბარათების ფინანსური აღრიცხვის მონაცემები. წარმოდგენილი სტაციონალური სამედიცინო ბარათების შესაბამისად, 2014 წლის ნოემბრის თვეში, საავადმყოფოს მიერ გაწეული იქნა სულ 383 693 ლარის ღირებულების სამედიცინო მომსახურება. გაფორმებული ხელშეკრულებების პირობების შესაბამისად, ანაზღაურებას დამკვეთების მხრიდან დაეკვემდებარა 339 252 ლარი, ხოლო პაციენტების მხრიდან - 44441 ლარი.

კრიტერიუმი:

საავადმყოფოში უზრუნველყოფილი უნდა იყოს საქართველოს მთავრობის N385 დადგენილებით დამტკიცებული „სამედიცინო საქმიანობის ლიცენზიისა და სტაციონალური დაწესებულების ნებართვის გაცემის წესისა და პირობების შესახებ“ დებულების შესაბამისად განსაზღვრული სანებართვო პირობების შესრულება. ამავე დროს საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამის, აჭარის ა/რ ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიზნობრივი პროგრამების, საავადმყოფოს შიდა სტანდარტებისა და სადაზღვევო კომპანიებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების პირობების შესაბამისად, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში მოქმედი ნორმატივების² გათვალისწინებით განისაზღვრება, გაწეული მომსახურების სრული საფასური და მომსახურების მიმღები მხარეების მხრიდან გადასახდელი თანხების ოდენობა. ამასთან, აღნიშნული ოპერაციების ამსახველი დოკუმენტაცია საფინანსო აღრიცხვის პირველად დოკუმენტაციას განეკუთვნება და მისი წარმოება „საქართველოში ბუღალტრული აღრიცხვისა და ანგარიშგების შესახებ დებულების“ მოთხოვნების შესაბამისად უნდა წარმოებდეს.

² საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 21 თებერვლის N36 დადგენილება „საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამის დამტკიცების შესახებ“;

აჭარის ა.რ. ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს 2013 წლის 3 იანვრის NN12/1, 12/2, 12/3, 12/4 ბრძანებები, მიზნობრივი პროგრამების: „დამატებითი სამედიცინო მომსახურების კომპონენტის“, „გეგმიური ჰოსპიტალური მომსახურების კომპონენტის“, „მოსახლეობისათვის განსაკუთრებულ შემთხვევებში სამედიცინო დახმარების კომპონენტის“ და „ონკოლოგიურ დაავადებათა მკურნალობის კომპონენტის“ დამტკიცების შესახებ.

შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური-კლინიკური საავადმყოფოს“ 2012 წლის 10 იანვრის N01-13/04 ბრძანება „საავადმყოფოს შიდა სტანდარტების დამტკიცების შესახებ“.

გამოვლენილი გარემოება:

შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკურ კლინიკურ საავადმყოფოზე“ 2010 წლის 31 დეკემბერს გაცემულია სტაციონალური დაწესებულების სანებართვო მოწმობა N000208 და სანებართვო მოწმობის დანართები: “რადიოლოგიური საქმიანობა-რენტგენოლოგიური დიაგნოსტიკა“- სანებართვო მოწმობა N000795, „რეანიმაცია“ –N000796, ქირურგიული პროფილის საქმიანობა - N 000797, „ნეიროქირურგია“- N000798, „გინეკოლოგია“ –N000799, „ონკოლოგია“ – N000800, „ოტორინოლარინგოლოგია“- N000801, „ოფთალმოლოგია“- N000802, „დიალეზი“-N002270.

2013 წლის 4 დეკემბერს, სსიპ „სამედიცინო საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირების სააგენტომ“, შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკურ კლინიკურ საავადმყოფოში“ შეისწავლა საქართველოს მთავრობის N385 დადგენილებით განსაზღვრული სანებართვო პირობების შესრულების მდგომარეობა. შემოწმების შედეგების გათვალისწინებით, ქ. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2014 წლის 6 ნოემბრის N010510014686346 დადგენილების თანახმად, შპს „რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო“ ცნობილი იქნა სამართალდამრღვევად და მას ჯარიმის სახით დაეკისრა 6000 ლარის გადახდა, რომელიც საწარმოს ზარალს წარმოადგენს.

სსიპ „სამედიცინო საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირების სააგენტოს“ მიერ აღნიშნული ფაქტის შესახებ ინფორმაცია გაეგზავნა, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, სადაც დაყენებული იქნა საავადმყოფოს დირექტორის თანამდებობრივი პასუხისმგებლობის საკითხი. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ, აღნიშნული წერილი ქვემდებარეობის შესაბამისად გადააგზავნა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროში, საიდანაც საავადმყოფოზე გაგზავნილი იქნა მოთხოვნა შემოწმების შედეგების გათვალისწინებით, ნაკლოვანებების აღსაკვეთად ეტაპობრივად გასატარებელი ღონისძიებებისა და ამ საქმეში ბრალეული პირების მიმართ მისაღები ზომების შესახებ.

აუდიტის პერიოდში. აღნიშნულ საკითხთან მიმართებით ბრალეული პირების მიმართ რაიმე სახის ზომები არ არის მიღებული და ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად გატარებული ღონისძიებების შედეგად არსებითად არაფერი შეცვლილა. საავადმყოფოს ხელმძღვანელობის განმარტებით, ნაკლოვანებების აღმოფხვრა მნიშვნელოვან ფინანსურ რესურსთანაა დაკავშირებული, რომელიც საავადმყოფოს არ გააჩნია.

➤ 2014 წლის ნოემბრის თვეში 3 შემთხვევაში პაციენტების მიერ გადახდილია სამედიცინო მომსახურების ღირებულების ანგარიშით გათვალისწინებულ თანხაზე 54

ლარით მეტი თანხა, ამასთან აღსანიშნავია, რომ უმეტეს შემთხვევაში სამედიცინო ბარათების მონაცემები არ დასტურდება პაციენტების ხემოწერებით;

N	პაციენტის სახელი და გვარი	სამედიცინო ბარათის ნომერი	ანგარიშით გათვალისწინებული გადასახდელი თანხა	გადახდილი თანხა	სხვაობა
1	გაგუა ირაკლი	5160	268	285	17
2	დიასამიძე აბდული	4990	284	315	31
3	ზოიძე ვაჟა	5149	93	99	6
	ჯამი				54

➤ 2014 წლის ნოემბრის თვეში დაფიქსირდა 18 შემთხვევა, როცა არასწორად დაფიქსირებული მკურნალობის ხანგრძლიობის, არასწორი დიაგნოზისა და არასწორი მკურნალობის ფაქტების გამოვლენის გათვალისწინებით, სსიპ „სოციალური მომსახურების სააგენტოს“ მიერ განხორციელებული მონიტორინგის შედეგად, სამედიცინო საქმეებით განსაზღვრული სამედიცინო მომსახურების ღირებულება კორექტირებული იქნა. კორექტირების შედეგად, სსიპ „სოციალური მომსახურების სააგენტოს“ მიერ დასაფინანსებელი მომსახურების ღირებულება შემცირებულია 5145 ლარით;

➤ საბუღალტრო ჩანაწერების შესაბამისად, 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საავადმყოფოს ფიზიკური პირების მიმართ ერიცხება 588414 ლარის დებიტორული დავალიანება. პაციენტების მხრიდან გადახდილი თანხების შესახებ წარმოდგენილ სალაროს შემოსავლის ორდერებში, არ არის აღნიშნული სრული ინფორმაცია გადამხდელისა და გადახდილი თანხების დანიშნულების შესახებ, რის გამოც ვერ დგინდება დებიტორული დავალიანების რეალობა.

რეკომენდაცია

გატარდეს ზომები საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 17 დეკემბრის N385 დადგენილებით დამტკიცებული „სამედიცინო საქმიანობის ლიცენზიისა და სტაციონალური დაწესებულების ნებართვის გაცემის წესისა და პირობების შესახებ“ დებულების მოთხოვნების სრულად შესრულების მიზნით.

პირველადი სამედიცინო და საბუღალტრო დოკუმენტაციის წარმოება განხორციელდეს მოქმედი ნორმატიული აქტების სრული დაცვით. ამასთან, დაინერგოს ისეთი შიდა კონტროლის მექანიზმები, რომელიც შესაბამისი უფლებამოსილი პირების

ავტორიზაციით უზრუნველყოფს სამედიცინო მომსახურების, მოქმედი ნორმატიული აქტების შესაბამისად განხორციელებას.

ძირითადი აქტივებისა და მატერიალური მარაგების მიღება, აღრიცხვა და გამოყენება

ძირითადი აქტივები

კრიტერიუმი:

უზუფრუქტის ხელშეკრულებით, საწარმოს ფაქტიურ მფლობელობაში გადაცემული ძირითადი აქტივები, უნდა აღირიცხოს საწარმოს ბალანსზე, დაერიცხოს ცვეთა და უსასყიდლოდ მიღებული ქონების ღირებულებით გაიზარდოს შესაბამისი პერიოდის ერთობლივი შემოსავალი.

გამოვლენილი გარემოება:

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის ბრძანების შესაბამისად, შპს „რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფოსთვის“, უსასყიდლო-უზუფრუქტის წესით, დროებით სარგებლობაში გადაცემული, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საკუთრებაში არსებული ქ. ბათუმში, პუშკინის ქ. N164-ში მდებარე 185 კვ.მ შენობა-ნაგებობისა და მასზე დამაგრებული 341 კვ.მ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთის ნაწილი, კერძოდ, შენობა-ნაგებობის მეორე სართული და მასზე წილობრივად მიმაგრებული მიწის ნაკვეთი, არ არის აღრიცხული საავადმყოფოს ბალანსზე.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 242-ე მუხლის შესაბამისად, უზუფრუქტი არის აქტივის სხვა პირის სარგებლობაში ისე გადაცემა, რომ იგი უფლებამოსილია ეს აქტივი გამოიყენოს როგორც მესაკუთრემ და არ დაუშვას მესამე პირთა მიერ მისი სარგებლობა, ამავე დროს სამოქალაქო კოდექსის 243-ე მუხლის მიხედვით „უზუფრუქტის დადგენის დროს გამოიყენება იგივე წესები, რაც აქტივების შეძენის დროს“. აღნიშნულიდან გამომდინარე, აგრეთვე იმის გათვალისწინებით, რომ ბასს-ების მიხედვით „საწარმოში აქტივების არსებობის განსაზღვრისას საკუთრების უფლება არ არის მთავარი“ („ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის სტრუქტურული საფუძვლები), საავადმყოფოს უზუფრუქტით მიღებული ქონება უნდა აესახა თავის ბალანსზე, ჩაერთო დასაბეგრ შემოსავალში უსასყიდლოდ ქონების მიღებისგან წარმოშობილი სარგებელი, დაერიცხა მასზე ცვეთა და აღნიშნული ქონების არასამედიცინო საქმიანობაში გამოყენების შემთხვევაში გადაეხადა ქონების გადასახადი.

რეკომენდაცია

უსასყიდლო უზუფრუქტის ხელშეკრულებით მიღებული ძირითადი აქტივები, აღირიცხოს საავადმყოფოს ბალანსზე, შესაბამისი პერიოდის გათვალისწინებით მისი ღირებულება აისახოს ერთობლივ შემოსავალში, ხოლო აქტივების ცვეთის თანხა-გამოქვითვებში.

სასაქონლო -მატერიალური მარაგები

სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ გაფორმებული ხელშეკრულებების შესაბამისად შესყიდული საქონელი, მიღება-ჩაბარების აქტების შესაბამისად აღირიცხება საავადმყოფოს ავთიაქსა და საწყობში, საიდანაც მოთხოვნისამებრ გადაეცემა შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულებს. სტრუქტურული ერთეულებიდან ყოველთვიურად წარმოდგენილი ხარჯვის დოკუმენტაციის შესაბამისად ხდება გახარჯული მარაგების ღირებულების ხარჯად აღიარება.

კრიტერიუმი:

ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად შესყიდული ან უსასყიდლოდ მიღებული სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები სრულად აღირიცხება 1600 საბალანსო ანგარიშზე, ხოლო ძირითადი აქტივები კი - 2100 საბალანსო ანგარიშზე. ამასთან, სასაქონლო -მატერიალური ფასეულობების ხარჯვა, გახარჯული საქონლისა თუ მატერიალური ფასეულობების ღირებულებებით აღიარება ხარჯად, ხოლო ძირითადი აქტივების ღირებულების გამოქვითვა მათზე დარიცხული ცვეთის თანხების პროპორციულად წარმოებს³.

გამოვლენილი გარემოება:

შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო“ ავთიაქში მედიკამენტებისა და სხვა სამედიცინო საშუალებების აღრიცხვის მონაცემების შესაბამისად, 2014 წელს საავადმყოფოს მიერ შესყიდულია 1 873 375 ლარის ღირებულების და დეპარტამენტების მიერ წარდგენილი მოთხოვნების შესაბამისად მათზე გაცემულია 1 799 702 ლარის ღირებულების მედიკამენტები და სხვა სამედიცინო საშუალებები. 2013 წლის 1

³ ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები

იანვრის მდგომარეობით 96 969 ლარის ღირებულების სასაქონლო ნაშთის გათვალისწინებით, 2015 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით საავადმყოფოს ნაშთად ირიცხება 170 643 ლარის ღირებულების მედიკამენტები და სხვა სამედიცინო საშუალება.

დეპარტამენტების მიერ წარმოდგენილი მედიკამენტებისა და სხვა სამედიცინო საშუალებების მოძრაობის შესახებ ინფორმაციის შესაბამისად, 2014 წელს მათ მიერ მიღებულია 1 790 095 ლარის ღირებულების საქონელი, რაც 393 ლარით მეტია აფთიაქის მიერ დეპარტამენტებზე გაცემულად დაფიქსირებულ საქონლის ღირებულებაზე. აღნიშნული სხვაობა გამოწვეულია აფთიაქსა და საბუღალტრო მონაცემებში უსასყიდლოდ მიღებული მედიკამენტებისა და სხვა სამედიცინო საშუალებების აღურიცხაობით.

რეკომენდაცია

დაინერგოს ისეთი შიდა კონტროლის მექანიზმები, რომელიც შესაბამისი უფლებამოსილი პირების ავტორიზაციით უზრუნველყოფს მატერიალური მარაგების მიღებისა და ხარჯვის სრულად აღრიცხვას.

ძირითადი აქტივების სარგებლობაში გადაცემა

კრიტერიუმი:

საავადმყოფოს ძირითადი საშუალებების იჯარით გაცემა ხორციელდება საჯარო ელექტრონული აუქციონის ფორმით. სააუქციონო ვაჭრობის შედეგების გათვალისწინებით, გამარჯვებულ პრეტენდენტთან იდება ხელშეკრულება, რომლის პირობების შესრულებაზე, საწარმოს ინტერესების დაცვის უზრუნველყოფის თვალსაზრისით უნდა შემუშავდეს და ამოქმედდეს კონტროლის შესაბამისი მექანიზმები⁴.

გამოვლენილი გარემოება:

წარმოდგენილი საბუღალტრო ჩანაწერების შესაბამისად, 2014 წელს მოქმედებდა 8 საიჯარო ხელშეკრულება, რომელთა პირობების გათვალისწინებით საიჯარო გადასახადის

⁴ აჭარის ა.რ. ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრის 2011 წლის 7 მარტის N40 ბრძანებით დამტკიცებული „აჭარის ა.რ. 50% მეტის წილობრივი მონაწილეობით არსებული საწარმოების კაპიტალში ან/და ბალანსზე რიცხული ძირითადი საშუალებების განკარგვისა და გადაცემის წესის“ მე-4 მუხლის მე-2 პუნქტი, მე-7 მუხლის მე-8 პუნქტი და აჭარის ა.რ. ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრის 2010 წლის 21 დეკემბრის N182 ბრძანებით დამტკიცებული „აჭარის ა.რ. ქონების საჯარო აუქციონის ფორმით განკარგვის შესახებ“ დებულების მე-5 და მე-6 მუხლი.

სახით მისაღებმა შემოსავლებმა 122 870 ლარი შეადგინა. სააუდიტო პერიოდში, საიჯარო გადასახადის სახით მიღებულია 88 726 ლარი და წლის დასაწყისისათვის 58 296 ლარის დებიტორული დავალიანების გათვალისწინებით, 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საავადმყოფოს საიჯარო გადასახადის სახით ერიცხება 75 368 ლარის დებიტორული დავალიანება. აღსანიშნავია, რომ წინა პერიოდში გაფორმებული და მოქმედებაშეწყვეტილი ხელშეკრულებით განსაზღვრული 20573 ლარის დებიტორული დავალიანებიდან, 2013 წელს მიღებულია 1200 ლარი და შესაბამისად საბუღალტრო მონაცემებით ნაშთად ირიცხება 19 373 ლარი. მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულების შესაბამისად, სასამართლოს გადაწყვეტილებებით აღნიშნული თანხიდან ორ შემთხვევაში უარი ეთქვა საავადმყოფოს სარჩელის დაკმაყოფილებაზე, 8926 ლარის ღირებულების დავალიანების დაფარვასთან დაკავშირებით და ორ შემთხვევაში 3555 ლარის დავალიანების ამოღების მიზნით მასალები გადაგზავნილია აღსრულების ეროვნულ ბიუროში, ხოლო ხუთ შემთხვევაში 6 892 ლარის დავალიანების შესახებ, ვერ იქნა წარმოდგენილი საიჯარო ხელშეკრულება ან რიმე ფორმის დოკუმენტი, რომელიც საიჯარო ქირის დარიცხვის საფუძველს განსაზღვრავდა.

აუდიტის პერიოდში, მოიჯარეების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის გადახდა წარმოებდა მეიჯარისა და მოიჯარის წარმომადგენლების მიერ შედგენილი, მრიცხველების ჩვენებების დაფიქსირების აქტების მონაცემების გათვალისწინებით. აღსანიშნავია, რომ მრიცხველები დამონტაჟებულია საავადმყოფოს მიერ და მოიჯარეები არ არიან ცალკე დამოუკიდებელ აბონენტებად რეგისტრირებულნი და არ მომხდარა ელექტროენერგიის განაწილების ლიცენზიანტის⁵ მიერ მრიცხველის შემოწმება⁶. შესაბამისად, არ არის უზრუნველყოფილი საავადმყოფოს მიერ მოიჯარეებზე განშტოებით მიწოდებული ელექტროენერგიის კანონიერი მოხმარება, რაც უარყოფითად აისახება საავადმყოფოს ფინანსურ შედეგებზე.

რეკომენდაცია

სავადმყოფოს კაპიტალში შემავალი ან/და ბალანსზე რიცხული ძირითადი აქტივების სარგებლობაში გადაცემა განხორციელდეს აჭარის ა/რ ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრის 2011 წლის 7 მარტის N40 ბრძანებით დამტკიცებული „აჭარის ა/რ 50 პროცენტზე მეტი წილობრივი მონაწილეობით არსებული საწარმოების კაპიტალში ან/და ბალანსზე რიცხული

⁵ შპს „ენერგო პრო ჯორჯია“

⁶ შეუსრულებელია საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2008 წლის 18 სექტემბრის N20 დადგენილებით დამტკიცებული „ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) მიწოდებისა და მოხმარების წესების“ მე-15 მუხლის მე-6 პუნქტი

ძირითადი საშუალებების განკარგვისა და გადაცემის წესისა“ და აჭარის ა/რ ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრის 2010 წლის 21 დეკემბრის N182 ბრძანებით დამტკიცებული „აჭარის ა/რ ქონების საჯარო აუქციონის ფორმით განკარგვის შესახებ“ დებულების მოთხოვნების სრული დაცვით. ამასთან, უზრუნველყოფილი იქნეს მოიჯარეების მიერ ელექტროენერგიის კანონიერი მოხმარება.

დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები

კრიტერიუმი:

საბუღალტრო აღრიცხვის რეგისტრებში ჩანაწერის შეტანის საფუძველი უნდა იყოს პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი, რომელიც აღწესდის სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის ფაქტს და შეიცავს ყველა იმ ინფორმაციას, რაც საჭიროა ოპერაციაში მონაწილე მხარეების, ოპერაციის შინაარსის, განზომილებისა და ღირებულების იდენტიფიკაციისათვის⁷. ამასთან, სამედიცინო მომსახურების გაწევის წესები და ნორმები უნდა შეესაბამებოდეს საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამის⁸, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს 2014 წლის მიზნობრივი პროგრამების⁹, სადაზღვევო კომპანიებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებისა და საავადმყოფოს შიდა სტანდარტებით¹⁰ განსაზღვრულ მოთხოვნებს.

გამოვლენილი გარემოება:

საბუღალტრო მონაცემების შესაბამისად, შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკურ კლინიკურ საავადმყოფოს“ 2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, ნაშთად ერიცხება 8 954 386 ლარის დებიტორული და 2 556 547 ლარის კრედიტორული დავალიანება. 2014 წელს განხორციელებული ეკონომიკური საქმიანობის შედეგად დებიტორული დავალიანება შემცირდა 332391 ლარით და 8621995 ლარი შეადგინა ხოლო კრედიტორული დავალიანება - 32 826 ლარით და 2 523 721 ლარი შეადგინა. 2014 წელს საავადმყოფოს მიერ ჩატარებული

⁷ საქართველოს პრეზიდენტის 1998 წლის 6 თებერვლის N70 ბრძანებულებით დამტკიცებული „საქართველოში ბუღალტრული აღრიცხვისა და ანგარიშგების შესახებ დებულების“ მე-7 მუხლის პირველი და მეორე პუნქტი.

⁸ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 21 თებერვლის N36 დადგენილება „საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამის დამტკიცების შესახებ“

⁹ აჭარის ა.რ. ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს 2014 წლის 3 იანვრის NN12/1, 12/2, 12/3, 12/4 ბრძანებები, მიზნობრივი პროგრამების: „დამატებითი სამედიცინო მომსახურების კომპონენტის“, „გეგმიური ჰოსპიტალური მომსახურების კომპონენტის“, „მოსახლეობისათვის განსაკუთრებულ შემთხვევებში სამედიცინო დახმარების კომპონენტის“ და „ონკოლოგიურ დაავადებათა მკურნალობის კომპონენტის“ დამტკიცების შესახებ.

¹⁰ შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური-კლინიკური საავადმყოფოს“ 2012 წლის 10 იანვრის N01-13/04 ბრძანება „საავადმყოფოს შიდა სტანდარტების დამტკიცების შესახებ“.

იქნა დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებების ინვენტარიზაცია, რის შედეგადაც 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დებიტორული დავალიანების ნაშთად განისაზღვრა 9 620 823 ლარი, ხოლო კრედიტორული დავალიანებისა -1 340 532 ლარი. აღსანიშნავია, რომ დავალიანების ცვლილებებთან დაკავშირებით, აუდიტის პერიოდში რაიმე სახის ოფიციალური დოკუმენტი ვერ იქნა წარმოდგენილი. ფინანსური აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტების ანალიზით, აუდიტის ჯგუფმა ვერ მიიღო რწმუნება დავალიანებების წარმოშობისა და აღრიცხვის რეალობის თაობაზე.

წარმოდგენილი ფინანსური დოკუმენტაციის შესაბამისად, 861 935 ლარის დებიტორული დავალიანება წარმოშობილია სახელშეკრულებო ვალდებულებებიდან გამომდინარე და მათი წარმოშობის პერიოდის გათვალისწინებით განიხილება როგორც ხანდაზმული დებიტორული დავალიანება, ხოლო 56 852 ლარის დებიტორული დავალიანება ერიცხებათ იმ ორგანიზაციებს სადაც, წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად, მიმდინარეობს გაკოტრების საქმის წარმოება. ამასთან, საავადმყოფოს ერიცხება 46 988 ლარის კრედიტორული დავალიანება, რომელიც წარმოშობილია 2009 წელს და წარმოადგენს გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მიერ საავადმყოფოსთვის მიწოდებულ სამედიცინო აპარატურის ღირებულებას.

რეკომენდაცია

დაინერგოს ისეთი შიდა კონტროლის მექანიზმები, რომელიც შესაბამისი უფლებამოსილი პირების ავტორიზაციით უზრუნველყოფს, სამედიცინო მომსახურების მოქმედი ნორმატიული აქტების შესაბამისად განხორციელებას, მისაღები და მიღებული საკომპენსაციო თანხის სრულად აღრიცხვასა და შესაბამისი პირველადი დოკუმენტაციის დადგენილი წესების დაცვით წარმოებას.

საგადასახადო კანონმდებლობა

შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო“ საფინანსო აღრიცხვის მონაცემების შესაბამისად, 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადების სახით, ნაშთად ერიცხება 208954 ლარის კრედიტორული დავალიანება. კერძოდ:

N	გადასახადი	ნარჩენი	საურავი	სულ
1	საშემოსავლო გადასახადი	1012369	546316	1558885
2	მოგების გადასახადი	369261	160410	529671
3	ქონების გადასახადი	672	513	1185
	ჯამი	1382302	707239	208954

ქონების გადასახადი

კრიტერიუმი

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის¹¹ შესაბამისად, სამედიცინო საქმიანობისთვის გამოყენებული ქონება, გარდა მიწისა, რომელიც სამედიცინო დაწესებულებათა საკუთრებაშია ან ასეთ დაწესებულებაზე ლიზინგით არის გაცემული და სამედიცინო საქმიანობისთვის გამოყენებული, სამედიცინო დაწესებულებებზე დამაგრებული მიწის ნაკვეთები გათავისუფლებულია ქონების გადასახადისაგან. შესაბამისად, საავადმყოფოს მიერ იჯარით გაცემული ძირითადი აქტივები წარმოადგენს ქონების გადასახადით დასაბეგრ ბაზას.

გამოვლენილი გარემოება:

2014 წლის ქონების გადასახადის წლიური დეკლარაციის მიხედვით, შპს „ბათუმის რესპუბლიკურ კლინიკურ საავადმყოფოს“, საშუალო წლიური საბალანსო ნარჩენი ღირებულების სახით, ერიცხება 55916 ლარის ძირითადი აქტივები, რომელზედაც ქონების გადასახადის სახით დარიცხულია 559 ლარი.

საფინანსო დოკუმენტაციის შესაბამისად, 2014 წელს მოქმედებდა 8 ხელშეკრულება, რომელთა შესაბამისადაც საავადმყოფოს ძირითადი აქტივები - 315,52 კვ.მ შენობა-ნაგებობა და 36 კვ.მ მიწის ნაკვეთი, იჯარის ფორმით, სარგებლობაში გადაცემულია ფიზიკურ თუ იურიდიულ პირებზე, მაშინ როცა, ქონების დეკლარაციის შესაბამისად იჯარით გაცემული 36 კვ.მ მიწის ნაკვეთის ნაცვლად, ფიქსირდება აღნიშნული ფართის შენობა-ნაგებობა.

ამრიგად, შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფოს“ მიერ, 2014 წელს ქონების გადასახადით დასაბეგრი ბაზის განსაზღვრის დროს, გათვალისწინებული არ არის კანონმდებლობის მოთხოვნა¹², რომლის მიხედვითაც ორგანიზაციისათვის ქონების გადასახადით დასაბეგრ ობიექტს წარმოადგენს ეკონომიკურ საქმიანობაში გამოყენებული, ბალანსზე რიცხული ან სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული მიწა, რომლითაც სარგებლობს ან რომელსაც ფლობს იგი.

¹¹ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 201-ე მუხლის 1 პუნქტის „ა“, 203 -ე მუხლის „ბ“, და 206-ე მუხლის 1 პუნქტის „წ“ და „ჭ“ ქვეპუნქტები.

¹² საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 203 -ე მუხლის „ბ“, და 206-ე მუხლის 1 პუნქტი „ჭ“ ქვეპუნქტების მოთხოვნები.

მოგების გადასახადი

კრიტიკიუმი

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად¹³, სამედიცინო დაწესებულების სამედიცინო საქმიანობიდან მიღებული მოგების ის ნაწილი თავისუფლდება მოგების გადასახადისაგან, რომლის რეინვესტირება (დაწესებულების რეაბილიტაცია, ტექნიკური ბაზის უზრუნველყოფა) ხორციელდება შესაბამისი საგადასახადო წლის დასრულებიდან 3 წლის განმავლობაში. ამასთან, მოგების დეკლარაციის წარდგენა ხდება ყოველწლიურად, საფინანსო წლის შედეგების გათვალისწინებით, „გადასახადების ადმინისტრირების შესახებ“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 31 დეკემბრის N996 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციის მოთხოვნების შესაბამისად¹⁴.

გამოვლენილი გარემოება:

2014 წლის მოგების გადასახადის დეკლარაციაში დაფიქსირებული მონაცემების ანალიზის შედეგად დადგენილია რიგი შეუსაბამოებების ფაქტები. კერძოდ:

➤ შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო“ შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულებიდან (საწყობი, აფთიაქი, დეპარტამენტები) მიღებული ინფორმაციის შესაბამისად, საავადმყოფოს 2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ერიცხება 324773 ლარის, ხოლო 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 449936 ლარის სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები, რაც შესაბამისად 47969 ლარით და 239848 ლარით ნაკლებია, 2014 წლის მოგების გადასახადის დეკლარაციაში დაფიქსირებულ თანხაზე. აღნიშნული შეუსაბამობა 191879 ლარით ზრდის მოგების გადასახადით დასაბეგრ შემოსავალს;

➤ შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო“ შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულებიდან (საწყობი, აფთიაქი, დეპარტამენტები) მიღებული ინფორმაციის შესაბამისად, 2014 წელს საავადმყოფოს მიღებული აქვს სულ 2000863 ლარის მატერიალური ფასეულობები, რაც 228606 ლარით ნაკლებია, 2014 წლის მოგების გადასახადის დეკლარაციაში დაფიქსირებულ, საანგარიშო პერიოდში მიღებულ მატერიალურ ფასეულობათა ღირებულებაზე. აღნიშნული შეუსაბამობა 228606 ლარით ამცირებს მოგების გადასახდით დასაბეგრ შემოსავალს. საავადმყოფოს შესყიდვის დამადასტურებელი დოკუმენტაციის შემოწმებით გაირკვა, რომ ელექტრონული სასაქონლო

¹³ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 99-ე მუხლის 1 პუნქტის „რ“ ქვეპუნქტი.

¹⁴ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 31 დეკემბრის N996 ბრძანებით დამტკიცებული „გადასახადების ადმინისტრირების შესახებ“ ინსტრუქციის მე-40 და 41-ე მუხლები.

ზედნადებით მიღებულია 1461724 ლარის, საგადასახადო ანგარიშფაქტურებით - 21986 ლარის მატერიალური ფასეულობები და შესაბამისად 2014 წელს 517153 ლარის მატერიალური ფასეულობები მიღებულია კანონმდებლობით განსაზღვრული დოკუმენტაციის გარეშე¹⁵;

➤ მოგების გადასახადის დეკლარაციის შესაბამისად, 2014 წელს გამოქვითვების ჯამური რაოდენობა 6893108 ლარს შეადგენდა. მათ შორის 490777 ლარი არის სხვადასხვა ხარჯების სახით გამოქვითული თანხა. აღნიშნული ხარჯების ანალიზით დადგენილია, რომ ხარჯებზე არასწორად არის მიკუთვნებული სადაზღვევო კომპანიების მიერ დაკორექტირებული 98783 ლარი. შესაბამისად, მოცემულ შემთხვევებში 98783 ლარით შემცირებულია მოგების გადასახადით დასაბეგრი შემოსავალი;

➤ 2013 წლის მოგების დეკლარაციის მიხედვით, ერთობლივი შემოსავლებიდან, 81069 ლარი გამოქვითულია როგორც ძირითადი საშუალებების სრულად გამოქვითის თანხა, თუმცა 2014 წლის მოგების გადასახადის დეკლარაციაში ხარჯებად აღიარებულია ამავე ძირითად აქტივებზე დარიცხული ამორტიზაციის თანხა, რითაც მოგების გადასახადით დასაბეგრი შემოსავალი შემცირებულია 16473 ლარით.

რეკომენდაცია

განხორციელდეს 2014 წლის ქონებისა და მოგების გადასახადების დეკლარაციების კორექტირება და დაწესდეს კონტროლი საგადასახადო კოდექსის მოთხოვნების შესრულების მიმდინარეობაზე.

სახელმწიფო შესყიდვები

შპს „ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფოს“ მიერ 2013 წელს სულ გაფორმებულია 122 ხელშეკრულება, რომელთა შესაბამისად შესყიდულია 1634280 ლარის ღირებულების საქონელი და მომსახურება. გაფორმებული ხელშეკრულებიდან 5 შემთხვევაში ხელშეკრულებები გაფორმდა კონსოლიდირებული ტენდერის, 27 შემთხვევაში - ელექტრონული ტენდერის, 24 შემთხვევაში - გამარტივებული ელექტრონული ტენდერისა და 66 შემთხვევაში - გამარტივებული შესყიდვის ფორმით. გამოცხადებული

¹⁵ შეუსრულებელია საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 31 დეკემბრის N 996 ბრძანებით დამტკიცებული „გადასახადების ადმინისტრირების შესახებ“ ინსტრუქციის 24-ე მუხლის მე-2 პუნქტი.

ტენდერებიდან დასრულებულია უარყოფითი შედეგით 5 ტენდერი, ტენდერი არ შედგა - 10 და ტენდერი შეწყდა - 3 შემთხვევაში.

კრიტერიუმი:

სახელმწიფო შესყიდვების კანონის მიზანს წარმოადგენს სახელმწიფო შესყიდვებისათვის განკუთვნილი ფულადი სახსრების რაციონალური ხარჯვის უზრუნველყოფა¹⁶. სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას საჯარო მოსამსახურემ უნდა დაიცვას ეკონომიურობის და ეფექტიანობის პრინციპი¹⁷.

გამოვლენილი გარემოება:

➤ გამარტივებული შესყიდვის ფორმით გაფორმებულ ხელშეკრულებებში არ არის მითითებული ხელშეკრულების გაფორმების საფუძველი, რის გამოც შეუსრულებელია საქართველოს შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის 2011 წლის 7 აპრილის N9 ბრძანებით დამტკიცებული „გამარტივებული შესყიდვის, გამარტივებული ელექტრონული ტენდერისა და ელექტრონული ტენდერის ჩატარების წესის“ მე-19 მუხლის მე-6 პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტის მოთხოვნები;

➤ 2014 წელს 2 შემთხვევაში, სამედიცინო მომსახურების შესყიდვა, „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების გაუთვალისწინებლად განხორციელებულია გამარტივებული შესყიდვის ფორმით¹⁸. აღსანიშნავია, რომ შესაბამისი პასუხისმგებელი პირების განმარტებით გამარტივებული შესყიდვის ფორმის გამოყენებას საფუძვლად უდევს, „გამარტივებული შესყიდვის, გამარტივებული ელექტრონული ტენდერისა და ელექტრონული ტენდერის ჩატარების წესის“ მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული დაშვება მომსახურების მიმწოდებლის ექსკლუზიური უფლების შესახებ, თუმცა აუდიტის პერიოდში ვერ იქნა წარმოდგენილი აღნიშნულის დამადასტურებელი დოკუმენტი;

N	ხელშეკრულების N და თარიღი	ხელშეკრულების საგანი	სახელშეკრულებო ღირებულება (ლარი)	მიმწოდებელი
1	77. 01.04.2014	სამედიცინო მომსახურება	20000	შპს „მრჩეველი“
2	29. 03.02.2014	სამედიცინო მომსახურება	50000	შპს „ტომოგრაფი“

¹⁶ საქართველოს კანონი „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“, მუხლი 2

¹⁷ საქართველოს კანონი საჯარო სამსახურის შესახებ, მუხლი 73², მე-4 ნაწილი

¹⁸ „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის „რ“ ქვეპუნქტი

➤ მედიკამენტებისა და სხვა სამედიცინო საშუალებების მიწოდების შესახებ გაფორმებული ხელშეკრულებების შესრულების შესახებ წარმოდგენილი დოკუმენტებით ვერ დადგინდა, აღნიშნული ხელშეკრულებების შესრულების მდგომარეობა. კერძოდ, სასაქონლო ზედნადებებში არ არის აღნიშნული იმ ხელშეკრულების ნომერი, რომლის ფარგლებშიც იქნა მიწოდებული საქონელი და ამასთან რიგი მიღება-ჩაბარების აქტები არ არის ხელმოწერილი საქონლის მიმღების მიერ. შესაბამისად, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულების საფუძველზე აუდიტის ჯგუფმა ვერ მიიღო სათანადო რწმუნება მედიკამენტებისა და სხვა სამედიცინო საშუალებების მიწოდების შესახებ გაფორმებული ხელშეკრულებების შესრულების კანონიერებასთან დაკავშირებით.

რეკომენდაცია

შესყიდვების წლიური გეგმის პროექტის შემუშავება „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის მოთხოვნების შესაბამისად უნდა განხორციელდეს. სატენდერო დოკუმენტაციით განსაზღვრული პირობები უნდა უზრუნველყოფდეს შესყიდვების მონაწილეთა მიმართ სამართლიან და არადისკრიმინაციულ მიდგომას, რაც ჯანსაღი კონკურენციის განვითარებისა და საბიუჯეტო სახსრების რაციონალური ხარჯვის ერთ-ერთი პირობაა. ამასთან, ხელშეკრულებები სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ გაფორმდეს მონეტარული ზღვრების დაცვით.

აუდიტის ანგარიშის გასაჩივრების წესი

საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, აუდიტის ანგარიში ჩაბარებიდან 20 დღის ვადაში შეიძლება გასაჩივრდეს უშუალოდ სახელმწიფო აუდიტის სამსახურში, ასევე სასამართლოში კანონით დადგენილი წესით.

აუდიტის ჯგუფის წევრები:

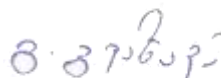
ჯგუფის ხელმძღვანელი:

გოჩა შარაბიძე /უფროსი აუდიტორი/

1.07.2015წ.

გურანდა გვაზავა /აუდიტორი/

1.07.2015წ.